

на 16 в., презъ 1584 г., Русе е отбелязанъ въ картата на Меркатора, гдето е означено Russi, — тъй както е показано въ повечето дубровнишки писма отъ 17 в. Дубровнишки търговци отъ Русе се споменаватъ едва къмъ края на 80-тѣхъ години на 16 в. Въ търговската книга на Бенедето Рести отъ София се поменава, че следъ 1590 година русенскитѣ дубровчани сж изпращали за София кордовани и то на нѣколко пѣти. Първиятъ пѣтъ сж получени „Cordovani di Silistria e Russi“ за аспри 29,349¹⁾. Втория пѣтъ е показана стока, изпратена само отъ Русе, — кордовани за 48,132 аспри²⁾, почти за двойно по-голѣма сума. Отъ тѣзи сведения се разбира, че тази крепостъ е представлявала вече оживенъ градъ, гдето подобно на Силистра, Пловдивъ и др. градове, е имало много табашки работилници. Сигурно е, че добитѣка отъ всѣкакъвъ видъ изъ богатата околия на Русе, намиралъ добъръ пазаръ въ голѣмата русенска крепостъ, известна презъ това време съ своя значителенъ гарнизонъ. Въ Русе сж били складирвани не малко сурови кожи, внасяни отъ влашкитѣ земи, понеже презъ 16 и 17 в. единъ отъ пѣтищата за София, Одринъ и Цариградъ минавалъ презъ Русе.

Презъ 1594 г. гр. Русе билъ оплененъ и изгоренъ отъ влашкия войвода Михаилъ³⁾. Града Русе пострадалъ много, защото лежалъ на голѣмия воененъ и търговски пѣтъ отъ Турция за Седмоградско. Това било единъ голѣмъ ударъ за търговията на града. Цѣли 30 години следъ това не се поменава нищо за този градъ. Едва презъ 1625 г. католишкия свещеникъ Елия Марини отъ София, въ своята релация до папския кардиналъ въ Римъ, като изрежда разнитѣ католишки селища и тѣхнитѣ църкви въ българскитѣ земи, казва, че имало три градски енории безъ църковни згради, но съ амвони, приспособени въ частни кѣщи. Единъ такъвъ параклисъ имало въ гр. Русе⁴⁾. Отъ това се разбира, че въ града имало католици, които безспорно сж били дубровнишки търговци. Презъ всичкото си сѣществуване въ българскитѣ земи дубровчанитѣ имали църковни згради само въ София и Провадия. Въ останалитѣ градове броя на католицитѣ билъ малкъ и, понеже самитѣ тѣ били постоянно на пѣтъ, нуждата отъ църкви била малка. По-интересни сведения за търговията на тѣзи 5—6 души дубровчани въ Русе сж запазени отъ 1626 г. въ доклада на антиварския архиепископъ Мазареки. Той съобщава, че въ Русе и други нѣкои градове имало по нѣколко младежи дубровчани, които закупували биволски и волски кожи за износъ⁵⁾. Това ценно известие допълва смѣткитѣ на Рести. Редомъ съ обработенитѣ кожи, русенскитѣ търговци изнасяли и сурови биволски и говежди кожи, било по направление къмъ Провадия за износъ по море презъ Варна, било къмъ София — за износъ по сухо презъ Прокупле. Ако сж били изнасяни

¹⁾ „Cordovani di Silistria e Russi deve dare addi ultimo Dicembre (1590) aspri 29,349 ... per lor costo e spese ...“ fol. 5

²⁾ „Cordovani di Russi devedare addi ultimo Dicembre aspri 48,132 ...“ fol. 8.

³⁾ И речекъ, К. Пѣтувания, 268.

⁴⁾ Ferrendžin, 26 „et oltre di queste vi sono tre alte Parocchie senza Chiese ma con Oratorij in casa, l'uno in Russi ...“

⁵⁾ „... così a Russi et altri luoghi nominati, ove sarà qualche giovane dei mercanti Ragusei che va comprando cuoi di buffali di bovi ...“ п. т. 31.